

**Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»**

**Методичні рекомендації для самостійного вивчення
дисципліни «Інвестиційний менеджмент»
(для магістрів)**

Київ-2018

Підготовлено кандидатом економічних наук, доцентом В.П. Сладкевичем.
Затверджено на засіданні кафедри менеджменту ННІМЕФ (протокол № 2
від 26.09.2018 р.).

Схвалено Вченою радою ННІМЕФ Міжрегіональної Академії управління
персоналом

Сладкевич В.П. Методичні рекомендації для самостійного вивчення
дисципліни «Інвестиційний менеджмент» (для магістрів). - К.: МАУП, 2018 -
С.

Методична розробка містить пояснювальну записку, навчально-
тематичний план вивчення дисципліни «Інвестиційний менеджмент»,
методичні вказівки для самостійного вивчення кожної теми, контрольні
питання, критерії оцінювання знань студентів при підсумковому контролі,
список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2018

Пояснювальна записка

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентом знань та їх реалізації, основним засобом опанування навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи студентів — сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми дисципліни «Інвестиційний менеджмент» та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання самостійної роботи студентів — засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета «Інвестиційний менеджмент».

Зміст самостійної роботи студента з дисципліни «Інвестиційний менеджмент» визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни «Інвестиційний менеджмент»: підручником, навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи студентів, конспектом лекцій, тощо.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Інвестиційний менеджмент» організовується з дотриманням низки вимог:

- обґрунтування необхідності завдань загалом і конкретного завдання зокрема;
- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;
- надання можливості студентам виконувати творчі роботи, які відповідають умовно-професійному рівню засвоєння знань, не обмежуючи їх виконанням стандартних завдань;
- підтримання постійного зворотного зв'язку зі студентами у процесі виконання самостійної роботи, що є чинником ефективності навчального середовища.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та кількість балів, які можна отримати за виконання завдань, визначаються викладачем кафедри при розробці робочої навчальної програми дисципліни (розділу «Самостійна робота студентів»).

Студенти, які розпочинають вивчати дисципліну «Інвестиційний менеджмент», повинні бути проінформовані викладачем щодо організації самостійної роботи, її форм та видів, термінів виконання, форм контролю та звітності, кількості балів за виконання завдань.

Організація і контроль процесу та змісту самостійної роботи і її результатів здійснюються викладачами кафедри.

Оцінки (бали), одержані студентами за виконання різних видів самостійної роботи, фіксуються викладачами і повинні бути доведені до відома студентів.

1. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

№ пор.	Назва теми	Форми контролю	Кількість годин
Тема 1	Сутність, мета та функції інвестиційного менеджменту	У,Т,СР	6
Тема 2	Методичні засади та методичний інструментарій інвестиційного менеджменту	У,Т,СР	6
Тема 3	Оцінка та прогнозування розвитку інвестиційного ринку	У,Т,СР	8
Тема 4	Розроблення інвестиційної стратегії підприємства	У,Р,СР	7
Тема 5	Стратегія формування інвестиційного капіталу підприємства, управління ним	МКР	8
Тема 6	Порядок підготовки реальних інвестиційних проектів підприємства	У,Т,СР	7
Тема 7	Правила прийняття інвестиційних рішень	У,Т	6
Тема 8	Формування програми реальних інвестицій підприємства	У,Т,СР	7
Тема 9	Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства	МКР	4
Тема 10	Розроблення політики управління фінансовими інвестиціями підприємства	У,Т,СР	5
Тема 11	Управління портфелем фінансових інвестицій підприємства	МКР	4
Всього			68

Форми контролю: усне опитування – У
 контрольна робота – КР
 модульна контрольна робота - МКР
 перевірка конспектів – ПК
 перевірка завдань для самостійної роботи – СР
 тестування – Т
 написання реферату-Р

2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ КОЖНОЇ ТЕМИ

Тема 1. Сутність, мета та функції інвестиційного менеджменту

Економічна сутність інвестицій, їх роль у забезпеченні стратегічного розвитку підприємства, зростанні його ринкової вартості. Інвестиції як основа для використання інших вартісних категорій, що відбивають відтворювальні процеси. Основні фактори, що пов'язані з інвестиційною діяльністю - фактор часу та фактор ризику. Поняття ефекту надання переваги в часі. Умови, що породжують фактор ризику. Класифікація інвестицій, характеристика їх видів відповідно до класифікаційних ознак. Валові та чисті інвестиції.

Поняття інвестиційної діяльності підприємства, її форми та методи здійснення. Інвестиційний процес та його складові. Особливості інвестиційної діяльності підприємства. Суб'єкти інвестиційної діяльності підприємства. Інвестор як самостійний суб'єкт підприємницької діяльності. Портфельні та стратегічні, індивідуальні та інституціональні інвестори.

Державне регулювання інвестиційної діяльності, методи та форми її здійснення. Поняття «інвестиційного клімату» в країні. Фактори, що обумовлюють сприятливий «інвестиційний клімат».

Поняття інвестиційного менеджменту. Теоретичні основи інвестиційного менеджменту як складової загального менеджменту підприємства. Принципи здійснення інвестиційного менеджменту, їх характеристика.

Основна мета інвестиційного менеджменту, її місце в моделі формування інвестиційного рішення. Взаємозв'язок цілей і критеріїв у прийнятті інвестиційного рішення. Головна та другорядні цілі інвестиційного менеджменту, їх ієрархія. Задачі інвестиційного менеджменту - забезпечення високих темпів економічного розвитку підприємства через ефективну інвестиційну діяльність, забезпечення максимізації доходу від інвестицій при заданому рівні інвестиційного ризику та мінімізації інвестиційного ризику при заданому (можливому, очікуваному) рівні інвестиційного доходу, забезпечення фінансової стійкості і платоспроможності в процесі здійснення інвестиційної діяльності, пошук шляхів прискорення реалізації діючих програм реальних інвестицій.

Основні функції інвестиційного менеджменту - розроблення інвестиційної стратегії, управління формуванням інвестиційних ресурсів, управління реальними та фінансовими інвестиціями підприємства. Напрями реалізації функцій інвестиційного менеджменту: дослідження зовнішнього інвестиційного середовища; прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку; розроблення стратегічних напрямів інвестиційної діяльності та стратегії формування інвестиційних ресурсів підприємства; пошук та оцінка інвестиційної привабливості окремих реальних інвестиційних проектів, відбір найефективніших з них; оцінка інвестиційних якостей фінансових інструментів, відбір найефективніших з них, формування інвестиційної програми (портфеля); поточне управління інвестиційним портфелем та реалізацією реальних інвестиційних проектів і програм; розроблення пропозицій щодо реструктуризації інвестиційних портфелів (програм).

Теми рефератів

1. Економічна сутність інвестицій.
2. Класифікація інвестицій за основними ознаками.
3. Класифікація інвесторів за основними ознаками.
4. Сутність, мета й завдання інвестиційного менеджменту.
5. Основні принципи управління інвестиційною діяльністю.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. У чому полягає економічна сутність інвестицій?
2. Під впливом яких факторів перебуває попит на інвестиції?
3. Які існують класифікації інвестицій?
4. Роз'яснить сутність, мету й завдання інвестиційного менеджменту.
5. Назвіть основні поняття інвестиційної діяльності.
6. Які види майнових та інтелектуальних цінностей можна вкладати в об'єкти підприємницької діяльності?

Тести для самоконтролю

1. За економічним змістом інвестиціями не є вкладення:
  - а) в об'єкти соціального призначення;
  - б) для споживання;
  - в) у нематеріальні активи;
  - г) у фінансові інструменти.

2. Однією з цілей інвестицій підприємства є:
  - а) ріст обсягів виробництва;
  - б) підвищення конкурентоспроможності продукції;
  - в) отримання інноваційної продукції;
  - г) отримання прибутку.

3. Однією з цілей інвестицій підприємства є:
  - а) ріст обсягів виробництва;
  - б) досягнення соціального ефекту;
  - в) підвищення конкурентоспроможності продукції;
  - г) отримання інноваційної продукції.

4. Для промислових підприємств інвестиційна діяльність:
  - а) має підпорядкований характер по відношенню до операційної діяльності підприємства;
  - б) незалежна від операційної діяльності підприємства;
  - в) визначає операційну діяльність підприємства;
  - г) домінує над операційною діяльністю підприємства.

5. «Лаг запізнення» в інвестиційній діяльності - це період часу між:
  - а) початком виробництва нової продукції і початком отримання доходів;

- б) початком здійснення витрат і початком отримання прибутку;
  - в) закінченням здійснення витрат і початком отримання прибутку;
  - г) початком отримання прибутку і досягнення точки окупності інвестицій.
6. При послідовному протіканні процесів інвестування капіталу і отримання прибутку:
- а) прибуток починає формуватися до завершення інвестування коштів;
  - б) прибуток починає формуватися через деякий час після завершення інвестування коштів;
  - в) прибуток починає формуватися відразу після початку інвестування коштів;
  - г) прибуток починає формуватися одразу після завершення інвестування коштів.
7. Початок формування прибутку через деякий час після завершення інвестування коштів притаманний для:
- а) послідовного протікання процесу інвестуванні капіталу і отримання прибутку;
  - б) паралельного протікання процесу інвестуванні капіталу і отримання прибутку;
  - в) інтервального протікання процесу інвестуванні капіталу і отримання прибутку;
  - г) одночасного протікання процесу інвестуванні капіталу і отримання прибутку.
8. Чисті інвестиції підприємства являють собою:
- а) суму валових інвестицій за мінусом амортизаційних відрахувань та відсотків по кредитах;
  - б) суму валових інвестицій та амортизаційних відрахувань;
  - в) суму валових інвестицій за мінусом амортизаційних відрахувань;
  - г) суму валових інвестицій, амортизаційних відрахувань та відсотків по кредитах.
9. Якщо чисті інвестиції підприємства мають негативне значення, це свідчить про те що:
- а) на підприємстві забезпечується «звужене» відтворення активів;
  - б) на підприємстві забезпечується «розширене» відтворення активів;
  - в) на підприємстві забезпечується «просте» відтворення активів підприємства;
  - г) на підприємстві відсутнє відтворення активів підприємства.
10. Якщо чисті інвестиції підприємства дорівнюють нулю, це свідчить про те, що:
- а) на підприємстві забезпечується «розширене» відтворення активів;
  - б) на підприємстві забезпечується «звужене» відтворення активів;

- в) на підприємстві відсутнє відтворення активів підприємства;
- г) на підприємстві забезпечується «просте» відтворення активів підприємства.

11. Вкладання капіталу у відтворення основних засобів відноситься до:

- а) фінансових інвестицій;
- б) інвестицій у нематеріальні активи;
- в) інвестицій у цінні папери;
- г) реальних інвестицій.

12. Вкладання капіталу у цінні папери відноситься до:

- а) фінансових інвестицій;
- б) реальних інвестицій;
- в) інвестицій у нематеріальні активи;
- г) інвестицій у ліцензії на використання патентів.

13. Вкладання капіталу в наукові дослідження відноситься до:

- а) інвестицій у нематеріальні активи;
- б) реальних інвестицій;
- в) фінансових інвестицій;
- г) інвестицій у цінні папери.

14. Непрямі інвестиції - це:

- а) інвестування, яке опосередковане іншими особами;
- б) інвестування у фінансові інструменти;
- в) інвестування інновацій;
- г) інвестування у цілісні майнові комплекси.

15. Незалежні інвестиції - це інвестиції:

- а) здійснення яких не залежить від фінансового стану інвестора;
- б) здійснення яких не залежить від рівня їх ризику;
- в) здійснення яких не залежить від інших об'єктів інвестування в інвестиційному портфелі підприємства;
- г) здійснення яких не залежить від рівня їх ризику і ліквідності.

16. Якщо інвестиції можуть бути конвертованими у грошову форму в строк від 1 до 6 місяців, то такі інвестиції є:

- а) високоліквідними;
- б) середньоліквідними;
- в) низьколіквідними;
- г) неліквідними.

17. Повторне використання капіталу в інвестиційних цілях - це:

- а) дезінвестиції;

- б) реальні інвестиції;
- в) непрямі інвестиції;
- г) реінвестиції.

18. Процес вилучення капіталу, який інвестований раніше з інвестиційного обігу - це:

- а) дезінвестиції;
- б) реальні інвестиції;
- в) непрямі інвестиції;
- г) реінвестиції.

19. Основною метою діяльності стратегічного інвестора у випадку здійснення фінансового інвестування є:

- а) придбання блокуючого пакету акцій для забезпечення втручання в управління підприємством-емітентом;
- б) придбання незначного пакету акцій для забезпечення контролю за діяльністю підприємства-емітента;
- в) придбання контрольного пакету акцій для забезпечення реального управління підприємством-емітентом;
- г) придбання пакету акцій для забезпечення виключно інвестиційного прибутку.

20. Основною метою діяльності портфельного інвестора є:

- а) придбання пакету акцій для забезпечення виключно інвестиційного прибутку;
- б) придбання контрольного пакету акцій для забезпечення реального управління підприємством-емітентом;
- в) придбання блокуючого пакету акцій для забезпечення втручання в управління підприємством-емітентом;
- г) придбання незначного пакету акцій для забезпечення контролю за діяльністю підприємства-емітента.

21. Інвестор, не прихилений до ризику:

- а) уникає здійснення ризикових інвестицій, не зважаючи на справедливую компенсацію ризику додатковим доходом;
- б) згоден приймати на себе інвестиційний ризик при справедливій компенсації ризику додатковим доходом;
- в) згоден приймати на себе інвестиційний ризик, навіть коли ризик недостатньо компенсований;
- г) обирає об'єкти інвестування, які за рівнем доходності і ризику приблизно відповідають середньоринковим умовам.

22. Інвестор, нейтральний до ризику:

- а) уникає здійснення ризикових інвестицій, не зважаючи на справедливую

- компенсацію ризику додатковим доходом;
- б) згоден приймати на себе інвестиційний ризик при справедливій компенсації ризику додатковим доходом;
- в) згоден приймати на себе інвестиційний ризик, навіть коли ризик недостатньо компенсований;
- г) обирає об'єкти інвестування, які за рівнем доходності і ризику приблизно відповідають середньо ринковим умовам.

23. Інвестор, прихилений до ризику:

- а) уникає здійснення ризикових інвестицій, не зважаючи на справедливу компенсацію ризику додатковим доходом;
- б) згоден приймати на себе інвестиційний ризик при справедливій компенсації ризику додатковим доходом;
- в) згоден приймати на себе інвестиційний ризик, навіть коли ризик недостатньо компенсований;
- г) обирає об'єкти інвестування, які за рівнем доходності і ризику приблизно відповідають середньоринковим умовам.

24. Головна мета інвестиційного менеджменту полягає в:

- а) забезпеченні мінімізації ризиків здійснення інвестиційної діяльності та максимізації її доходності;
- б) забезпеченні максимізації добробуту власників підприємства;
- в) забезпеченні максимізації прибутку підприємства;
- г) забезпеченні максимізації конкурентоспроможності продукції підприємства.

25. До функції інвестиційного менеджменту як керівної системи відноситься:

- а) управління реальними інвестиціями;
- б) управління фінансовими інвестиціями;
- в) розробка інвестиційної стратегії;
- г) управління формуванням інвестиційних ресурсів.

Рекомендована література: 1-8,17,21,35.

Тема 2. Методичні засади та методичний інструментарій інвестиційного менеджменту

Організаційне забезпечення інвестиційного менеджменту на підприємстві. Поняття ієрархічної та функціональної побудови центрів управління інвестиційною діяльністю.

Чинники, що впливають на рішення про вибір типу організаційного забезпечення інвестиційного менеджменту.

Інформаційне забезпечення інвестиційного менеджменту, джерела отримання інформації. Характеристика зовнішніх та внутрішніх джерел надходження інформації.

Інвестиційний аналіз на підприємстві, сфери його проведення - аналіз інвестиційної діяльності підприємства в цілому та аналіз інвестиційної привабливості окремих інвестиційних проектів і фінансових інструментів.

Цілі аналізу інвестиційної діяльності підприємства в цілому. Системи інвестиційного аналізу по підприємству в цілому - горизонтальний або трендовий аналіз, вертикальний або структурний аналіз, порівняльний аналіз, аналіз інвестиційних коефіцієнтів.

Системи аналізу інвестиційної привабливості окремих об'єктів, реального та фінансового інвестування - аналіз дохідності та ліквідності окремих об'єктів інвестування, рівнів інвестиційних ризиків. Мета аналізу інвестиційної привабливості окремих об'єктів інвестування.

Інвестиційне планування та його основні параметри. Потоки грошових коштів від інвестиційної діяльності; економічний і бухгалтерський підхід до їх оцінки. Поняття альтернативної вартості. Формування кошторису інвестиційного проекту з позиції оцінки втраченої альтернативи.

Ієрархія видів інвестиційного планування - прогнозування інвестиційної діяльності, поточне та оперативне планування інвестиційної діяльності, задачі інвестиційного планування, форми надання його результатів.

Інвестиційна стратегія, зміст та передумови її розроблення. Вихідні параметри та умови поточного планування інвестиційної діяльності. Система найважливіших показників інвестиційної діяльності та їх відбиття в поточному фінансовому плані підприємства. Форми оперативного інвестиційного планування, їх вибір залежно від конкретних видів інвестицій.

Системи та методи внутрішнього контролю інвестиційної діяльності підприємства. Система інвестиційного контролінгу, мета її створення. Побудова інвестиційного контролінгу, етапи його здійснення: визначення об'єкта контролінгу, сфери та видів, формування системи пріоритетів інвестиційних показників, що контролюються, розроблення системи кількісних стандартів контролю, створення системи моніторингу показників інвестиційного контролінгу, формування системи алгоритмів дій щодо усунення відхилень.

Концепція зміни вартості грошей у часі. Забезпечення співставності потоків грошових коштів від інвестицій у різні періоди часу, що становлять їх життєвий цикл. Складові врахування фактора часу в обґрунтуванні інвестиційних рішень. Розподіл споживання у часі, основні підходи до його оптимізації.

Ринок капіталу, його вплив на оцінку вартості грошей у часі. Ставка процента як можлива альтернативна вартість споживання. Обґрунтування оптимального вибору при інвестуванні за рахунок власних або запозичених коштів.

Методичний інструментарій інвестиційних розрахунків. Складний процент. Поняття майбутньої та теперішньої вартості грошових потоків. Нарощування та дисконтування в інвестиційних розрахунках.

Правила складання та множення поточних вартостей. Ануїтет. Методи розрахунку поточної, теперішньої вартості ануїтетних платежів. Перпетуїтет

- довічна рента, методи його розрахунку. Поняття номінальної та ефективної процентної ставки, сфера їх застосування, алгоритм розрахунку.

Принципи інвестиційних розрахунків в умовах інфляції. Номінальні та реальні грошові потоки, методи їх оцінки та сфери застосування в інвестиційних розрахунках. Розрахунок номінальної та реальної процентної ставки. Поняття премії за інфляцію, методи її визначення. Ефект Фішера, ефект Дарбі.

Інвестиційний ризик, економічна природа виникнення, класифікація видів інвестиційних ризиків. Можливі ситуації вибору при формуванні інвестиційного рішення. Розподіл вірогідностей можливих результатів інвестиційного рішення та його види.

Систематичний і несистематичний ризик. Поняття очікуваного значення ризику інвестицій, методи його визначення.

Загальний та ринковий ризик проекту. Методи та показники оцінки загального ризику інвестиційного проекту. Дисперсія, середньоквадратичне відхилення, напівдисперсія розподілу вірогідностей, коефіцієнт варіації.

Поняття частотної та суб'єктивної вірогідності, їх математичні властивості, сфера застосування в інвестиційних розрахунках.

Методи оцінки ринкового ризику інвестиційних проектів. Очікувана дохідність інвестиційного портфеля, її оцінка. Ступінь ризику портфеля, методи її оцінки. Коваріація між інструментами інвестування, економічний зміст та алгоритм визначення.

Моделі оцінки необхідного рівня дохідності інвестицій у фінансові, капітальні активи, основні припущення при застосуванні в інвестиційних розрахунках. Вирівнювання лінії ринку цінних паперів. (β -коефіцієнт, економічний зміст та алгоритм розрахунку. Премія за ризик. Принципи її визначення.

Введення інфляційного коректора в моделі оцінки фінансових і капітальних активів. Врахування суб'єктивного ставлення інвестора до ризику.

Оцінка рівня ринкового ризику інвестиційного портфеля. Характеристична лінія акції. Фактори, що впливають на рівень ринкового ризику фінансового інструмента, інвестиційного портфеля.

Поняття диверсифікації ризику, принципи її здійснення.

Статистичні та експертні методи оцінки інвестиційних ризиків.

Поняття ліквідності інвестицій. Критерії оцінки рівня ліквідності об'єктів інвестування. Класифікація інвестицій за рівнем ліквідності. Поняття премії за ліквідність, методи її оцінки.

Модель формування доходу від інвестицій в умовах урахування інфляції, ризику та ліквідності. Характеристика її елементів, методи кількісної оцінки впливу факторів на розмір інвестиційного прибутку.

Темати рефератів

1. Процес планування інвестиційної діяльності.
2. Види інвестиційного планування.
3. Принципи та методи інвестиційного планування.

4. Функції інвестиційного планування.
5. Інформаційна система інвестиційного менеджменту.
6. Система показників інформаційного забезпечення.
7. Організаційна система інвестиційного менеджменту.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Перелічіть завдання інвестиційного планування на підприємстві.
2. Роз'ясніть сутність перспективного інвестиційного планування.
3. Роз'ясніть сутність поточного інвестиційного планування.
4. Роз'ясніть сутність оперативного інвестиційного планування.
5. Роз'ясніть сутність методів перспективних інвестиційних планів.
6. Роз'ясніть сутність методів поточних інвестиційних планів.
7. Хто є користувачем інформаційної системи інвестиційного менеджменту?
8. Перелічіть показники загальноекономічного розвитку держави.
9. Які є показники кон'юнктури інвестиційного ринку?
10. Які є показники, які характеризують діяльність контрагентів та конкурентів?

Тести для самоконтролю

1. Інвестиційне планування розробляється у наступній послідовності:
  - а) оперативне, перспективне та поточне планування;
  - б) поточне, оперативне та перспективне планування;
  - в) перспективне, поточне та оперативне планування;
  - г) оперативне, поточне та перспективне планування.

2. Перспективне планування здійснюється, як правило, на строк:
  - а) п'ять років;
  - б) три роки;
  - в) один рік;
  - г) півроку.

3. Поточне планування здійснюється, як правило, за:
  - а) декадами;
  - б) місяцями;
  - в) кварталами;
  - г) роками.

4. Бюджет розробляється у рамках:
  - а) поточного планування;
  - б) оперативного планування;
  - в) перспективного планування;
  - г) оперативного, поточного та перспективного планування.

5. До зовнішніх користувачів інформаційної системи інвестиційного

- менеджменту відносяться:
- а) менеджери підприємства;
  - б) акціонери підприємства;
  - в) керівництво підприємства;
  - г) потенціальні інвестори підприємства.
6. До внутрішніх користувачів інформаційної системи інвестиційного менеджменту відносяться:
- а) потенціальні інвестори підприємства;
  - б) кредитори підприємства;
  - в) акціонери підприємства;
  - г) податкові органи.
7. До показників, які характеризують кон'юнктуру ринку фондових інструментів, відносяться:
- а) кредитні ставки комерційних банків;
  - б) офіціальний курс валют;
  - в) ціни на товари;
  - г) ціни основних видів цінних паперів, які обертаються на біржовому та позабіржовому ринках.
8. До показників, які характеризують кон'юнктуру ринку грошових інструментів, відносяться:
- а) об'єми і ціни угод по видам товарів;
  - б) ціни на основні види цінних паперів;
  - в) кредитні ставки комерційних банків;
  - г) ціни на товари.
9. До показників, які характеризують кон'юнктуру товарів і послуг, відносяться:
- а) об'єми і ціни угод по видам цінних паперів;
  - б) кредитні ставки комерційних банків;
  - в) ціни на товари;
  - г) ціни на основні види цінних паперів.

Рекомендована література: 1-8,14,23,35.

Тема 3. Оцінка та прогнозування розвитку інвестиційного ринку

Поняття інвестиційного ринку. Класифікація видів і сегментів інвестиційного ринку, їх характеристика.

Елементи інвестиційного ринку, їх характеристика. Інвестиційні товари, характеристика їх форм та видів.

Первинний і вторинний інвестиційні ринки. Ринкова ціна фінансових активів, механізм її формування.

Характеристика стану інвестиційного ринку України на сучасному етапі.

Кон'юнктура інвестиційного ринку, основні її стадії, їх характеристика. Дослідження кон'юнктури інвестиційного ринку, його основні етапи - поточне спостереження інвестиційної активності в сегментах ринку; аналіз поточної кон'юнктури інвестиційного ринку; прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку.

Оцінка макроекономічних показників розвитку інвестиційного ринку етапи здійснення. Прогнозування макроекономічних показників розвитку інвестиційного ринку, послідовність його здійснення. Короткостроковий прогноз, передумови розроблення. Середньостроковий прогноз: передумови розроблення, напрями застосування. Довгостроковий прогноз - етапи проведення та застосування. Методи прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку.

Поняття інвестиційної привабливості окремих галузей економіки, параметри її оцінки. Система основних показників, що характеризують інвестиційну привабливість галузей економіки. Методи дослідження інвестиційної привабливості галузей економіки.

Інвестиційна привабливість окремих регіонів, параметри її оцінки. Система показників, що оцінюють інвестиційну привабливість регіонів. Методи дослідження інвестиційної привабливості окремих регіонів.

Темати рефератів

1. Поняття інвестиційного ринку.
2. Первинний і вторинний інвестиційні ринки.
3. Оцінка макроекономічних показників розвитку інвестиційного ринку.
4. Інвестиційна привабливість окремих регіонів

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Роз'яснить класифікацію видів і сегментів інвестиційного ринку.
2. Охарактеризуйте стан інвестиційного ринку України на сучасному етапі.
3. Перечисліть методи прогнозування кон'юнктури інвестиційного ринку.
4. Охарактеризуйте систему основних показників, що характеризують інвестиційну привабливість галузей економіки.

Тести для самоконтролю

1. Основу економічної мотивації інвестиційної поведінки підприємства визначає:
  - а) рівень конкурентоспроможності продукції підприємства;
  - б) рівень накопичених коштів;
  - в) рівень чистого інвестиційного прибутку, який порівняний з нормою відсотку на кредитному ринку;
  - г) рівень страхового резерву ліквідності підприємства.

2. Зі збільшенням відсоткової ставки на фінансовому ринку мотивація вкладення капіталу у реальні капітальні активи:
- а) зменшується;
  - б) збільшується;
  - в) залишається незмінною;
  - г) залежить від рівня відсоткової ставки на кредитному ринку.
3. Для макроекономічного регулювання інвестиційною діяльністю у розпорядженні держави є важелі прямої дії, до яких відноситься:
- а) бюджетна політика держави;
  - б) грошово-кредитна політика держави;
  - в) податкове законодавство держави;
  - г) централізовані державні вкладення.
4. До інструменту грошово-кредитного регулювання держави не відноситься:
- а) норми страхових резервів, які зобов'язані мати комерційні банки;
  - б) регулювання фондового ринку;
  - в) залікова ставка Національного банку;
  - г) операції з державними цінними паперами на відкритому ринку.
5. Бюджетні важелі - це:
- а) встановлена державою система різних видів податків;
  - б) амортизаційна політика держави;
  - в) грошово-кредитна політика держави;
  - г) залікова ставка Національного банку.

Рекомендована література: 1-8,15,28,35.

Тема 4. Розроблення інвестиційної стратегії підприємства

Поняття інвестиційної стратегії підприємства, її зв'язок із загальною стратегією економічного розвитку.

Вихідні передумови формування інвестиційної стратегії.

Основні етапи розроблення інвестиційної стратегії підприємства- визначення періоду формування інвестиційної стратегії; дослідження економіко-правових умов здійснення інвестиційної діяльності; створення системи цілей; формування окремих цільових стратегічних показників, їх синхронізація в часі та послідовність вирішення інвестиційних задач; розроблення стратегічних напрямів і форм інвестування, формування інвестиційної політики; системи критеріїв та методів оцінки результативності інвестиційної стратегії підприємства. Характеристика основних напрямів інвестиційної діяльності підприємства та її взаємозв'язок. Методичні підходи до вибору напрямів інвестиційної діяльності.

Оцінка розробленої інвестиційної стратегії підприємства за критеріями її узгодженості із загальною стратегією економічного розвитку, внутрішньої збалансованості розділів, реальності реалізації, виходячи із ресурсного потенціалу підприємства, рівня ризику, результативності тощо.

Теми рефератів

1. Роль інвестиційної стратегії в розвитку підприємства.
2. Взаємозв'язок інвестиційної стратегії з іншими стратегіями розвитку підприємства.
3. Основні фактори, які впливають на розробку інвестиційної стратегії.
4. Основні принципи розробки інвестиційної стратегії.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Пояснить поняття стратегічний інвестиційний аналіз.
2. Роз'яснить поняття інвестиційної середи.
3. Що входить у состав загальної інвестиційної середи?
4. Перелічіть умови, яким має відповідати інвестиційні цілі.
5. Перелічіть види головних інвестиційних стратегій підприємства.

Тести для самоконтролю

1. Інвестиційна стратегія являє собою:
  - а) генеральний план дій для досягнення сформованих цілей у сфері інвестиційної діяльності підприємства;
  - б) найбільш загальні підходи до організації та здійснення інвестиційної діяльності підприємства;
  - в) вибір найбільш ефективних шляхів досягнення поставлених завдань інвестиційної діяльності підприємства;
  - г) сукупність цільових стратегій діяльності підприємства на ринку.

2. Стратегія інвестиційної підтримки прискореного зростання підприємства спрямована на:
  - а) забезпечення високих темпів фінансової діяльності підприємства;
  - б) збалансування обмеженого росту операційної діяльності та необхідного рівня фінансової безпеки підприємства;
  - в) забезпечення високих темпів операційної діяльності підприємства;
  - г) фінансову стабілізацію у процесі виходу з кризи.

3. Стратегія інвестиційного забезпечення стійкого зростання підприємства спрямована на:
  - а) забезпечення високих темпів операційної діяльності підприємства;
  - б) забезпечення високих темпів фінансової діяльності підприємства;
  - в) фінансову стабілізацію у процесі виходу підприємства з кризи;
  - г) збалансування обмеженого росту операційної діяльності та необхідного рівня фінансової безпеки підприємства.

4. Антикризова інвестиційна стратегія спрямована на:

- а) забезпечення високих темпів операційної діяльності підприємства;
- б) забезпечення високих темпів фінансової діяльності підприємства;
- в) фінансову стабілізацію у процесі виходу підприємства з кризи;
- г) збалансування обмеженого росту операційної діяльності та необхідного рівня фінансової безпеки підприємства.

Рекомендована література: 1-8,9,15,32.

Тема 5. Стратегія формування інвестиційного капіталу підприємства, управління ним

Поняття інвестиційних ресурсів підприємства. Завдання, основні етапи, методичні засади розроблення стратегії формування інвестиційних ресурсів підприємства.

Методичні підходи до визначення загальної потреби підприємства в інвестиційних ресурсах. Особливості визначення потреби в інвестиційних ресурсах для здійснення реальних та фінансових інвестицій.

Характеристика джерел формування інвестиційних ресурсів. Сучасні методи фінансування окремих інвестиційних проектів і програм, інвестиції у фінансові інструменти.

Інвестиційний капітал, його склад і структура. Методичні підходи до оптимізації структури інвестиційного капіталу.

Вартість інвестиційного капіталу, його економічна природа та роль в інвестиційних розрахунках.

Методичні підходи до оцінки вартості інвестиційного капіталу. Особливості оцінки вартості інвестиційного капіталу в умовах обмеженості можливостей залучення грошових коштів, визначеності, невизначеності та ризиків.

Середньозважена вартість інвестиційного капіталу, методичні підходи до її розрахунку. Ідентифікація складових інвестиційного капіталу та визначення вартості їх залучення. Порядок врахування кредиторської заборгованості, що використовується для фінансування проектів, у визначенні обсягу інвестиційного капіталу.

Історична та гранична (маржинальна) вартість інвестиційного капіталу: поняття та умови застосування. Вплив податків на базові показники розрахунку вартості інвестиційного капіталу.

Методи визначення вартості інвестиційного капіталу, що залучений із власних джерел - з нерозподіленого прибутку та нагромаджених амортизаційних відрахувань, через нову емісію акцій. Умови застосування моделей визначення вартості акціонерного капіталу для інвестицій. Умови залучення власних джерел фінансових ресурсів для інвестування.

Методи визначення вартості довгострокового позикового капіталу, що залучається для інвестування. Ринкова ціна боргу. Ефективна ставка процента по залучених позикових коштах.

Темати рефератів

1. Основні етапи розробки політики формування інвестиційних ресурсів.
2. Методи розрахунку обсягу інвестиційних ресурсів.
3. Характеристика основних схем фінансування інвестиційних проектів.
4. Основні джерела формування інвестиційних ресурсів.
5. Оцінювання вартості інвестиційних ресурсів.
6. Методи оптимізації структури капіталу.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Роз'яснить поняття «критична маса інвестицій».
2. Роз'яснить поняття «об'єм інвестиційних потреб підприємства».
3. Перелічить методи прогнозування інвестиційних ресурсів підприємства.
4. Перелічить основні джерела формування інвестиційних ресурсів.

Тести для самоконтролю

1. До внутрішніх джерел формування власних інвестиційних ресурсів відноситься:
  - а) емісія облігацій;
  - б) емісія акцій;
  - в) фінансовий лізинг;
  - г) частка чистого прибутку.

2. Другим по значенню внутрішнім джерелом формування власних інвестиційних ресурсів підприємства є:
  - а) емісія облігацій;
  - б) емісія акцій;
  - в) амортизаційні відрахування;
  - г) частка чистого прибутку.

3. До зовнішніх джерел формування власних інвестиційних ресурсів (залучених інвестиційних ресурсів) підприємства відноситься:
  - а) емісія облігацій;
  - б) частка чистого прибутку;
  - в) фінансовий лізинг;
  - г) емісія акцій.

4. До джерел формування запозичених підприємством інвестиційних ресурсів відноситься:
  - а) емісія облігацій;
  - б) емісія акцій;
  - в) частка чистого прибутку;
  - г) амортизаційні відрахування.

5. Для системи традиційного фінансування інвестиційного проекту характерно:
- а) інвестор придбає права на результати інвестиційного проекту;
  - б) інвестор отримує прибуток від реалізації інвестиційного проекту;
  - в) ініціатор інвестиційного проекту не повинен повертати інвестору відсотки та отримані суми;
  - г) фінансову відповідальність перед кредиторами несе ініціатор інвестиційного проекту.
6. Для системи традиційного фінансування інвестиційного проекту не є характерним:
- а) повне внутрішнє фінансування інвестиційного проекту;
  - б) емісія акцій;
  - в) проектне фінансування;
  - г) кредитне фінансування інвестиційного проекту.
7. Для системи проектного фінансування інвестиційного проекту характерно:
- а) повне внутрішнє фінансування інвестиційного проекту;
  - б) кредитне фінансування інвестиційного проекту;
  - в) фінансову відповідальність перед кредиторами несе ініціатор інвестиційного проекту;
  - г) саме проект обслуговує боргові зобов'язання.
8. Для системи проектного фінансування не є характерним:
- а) ініціатор не повинен повертати інвестору відсотки та отримані суми для реалізації інвестиційного проекту;
  - б) інвестор купує права (частку прав) на результати проекту;
  - в) повне внутрішнє фінансування інвестиційного проекту;
  - г) інвестор отримує прибуток від реалізації інвестиційного проекту.

Рекомендована література: 1-8,23,40.

Тема 6. Порядок підготовки реальних інвестиційних проектів підприємства

Роль реального інвестування у забезпеченні економічного розвитку підприємства. Характеристика основних форм реальних інвестицій підприємства - придбання цілісних майнових комплексів, нове будівництво, перепрофілювання, реконструкція, модернізація придбання окремих видів матеріальних і нематеріальних активів, інвестування в приріст запасів матеріальних обігових активів, інноваційне інвестування.

Інвестиційна привабливість окремих підприємств, методичні засади її дослідження. Життєвий цикл підприємства, його вплив на інвестиційну привабливість підприємств.

Аспекти характеристики фінансового стану підприємств при оцінці їх інвестиційної привабливості - рівень ліквідності активів, рівень оборотності активів, ефективність управління боргами, рівень ринкової вартості. Алгоритм розрахунку показників, їх економічний зміст. Детермінований факторний аналіз, його інформаційна база. Критерії оцінки інвестиційної привабливості підприємств.

Поняття інвестиційного проекту, їх класифікація. Капітальні вкладення як форма реального інвестування. Поняття бюджетування капітальних вкладень, етапи його здійснення: визначення витрат по проекту, оцінка очікуваного грошового потоку з урахуванням фактору часу, аналіз рівнів ризиків по проекту, визначення ціни інвестиційного капіталу, визначення економічного ефекту від реалізації проекту.

Поняття бізнес-плану реалізації інвестиційного проекту, його зміст і порядок розроблення. Характеристика розділів бізнес-плану -резюме; передумови та основна ідея проекту; аналіз ринку та концепція маркетингу; обсяг і структура виробництва продукту (послуги); обґрунтування місцерозташування об'єкта інвестування; характеристика середовища, необхідного сировинного забезпечення; інформація про техніко-технологічне забезпечення виробничої програми; витрати, що пов'язані з ним; характеристика забезпечення трудовими ресурсами; календарний план реалізації інвестиційного проекту; фінансовий план та оцінка ефективності проекту; аналіз безбитковості діяльності підприємства після інвестиції; визначення запасу фінансової міцності.

Теми рефератів

1. Інвестиційний проект.
2. Класифікація типів інвестиційних проектів.
3. Інвестиційний бізнес-план - основна складова інвестиційного проекту.
4. Функції інвестиційного бізнес-плану.
5. Процес інвестиційного бізнес-планування та його послідовність.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Дайте характеристику поняттю інвестиційного проекту.
2. Що входить до складу інвестиційного проекту?
3. Дайте характеристику сутності і порядку визначення фінансових потоків.
4. Дайте характеристику основним документам управління реалізацією інвестиційного проекту.
5. Опишіть послідовність та етапи розробки бізнес-плану.
6. Перелічіть джерела інформації для складання бізнес-плану.
7. Опишіть методи визначення ефективності бізнес-плану.
8. Наведіть приклади послідовності та порядку аналізу ринку.
9. Охарактеризуйте порядок реалізації інвестиційного проекту.

Тести для самоконтролю

1. Передінвестиційна фаза інвестиційного проекту закінчується:
  - а) розробкою остаточного техніко-економічного обґрунтування;
  - б) розробкою бізнес-плану;
  - в) дослідженням інвестиційних можливостей;
  - г) прийняттям оціночного висновку.

2. Остаточне техніко-економічне обґрунтування закінчується:
  - а) складанням резюме;
  - б) розробкою концепції маркетингу;
  - в) розробкою графіку здійснення проекту;
  - г) економічною та фінансовою оцінкою проекту.

3. Розробка бізнес-плану інвестиційного проекту є складовою частиною:
  - а) інвестиційної фази проекту;
  - б) попереднього техніко-економічного обґрунтування;
  - в) передінвестиційної фази проекту;
  - г) остаточного техніко-економічного обґрунтування.

4. Бізнес-план - це:
  - а) інструмент для виконання інвестиційного проекту;
  - б) документ, який призначений для ініціатора проекту, потенційних інвесторів та інших учасників проекту;
  - в) документ для команди проекту, яка є виконавцем робіт проекту;
  - г) виключно маркетинговий інструмент.

5. Бізнес-план - не є:
  - а) документом, в якому описані основні аспекти майбутнього проекту, аналізуються проблеми, що виникають при виконанні проекту, а також визначаються способи рішення цих проблем;
  - б) результатом науково-дослідних робіт та маркетинговим інструментом;
  - в) детальним планом виконання проекту;
  - г) концентрованим викладом остаточного техніко-економічного обґрунтування.

Рекомендована література: 1-8, 13,18,27,37.

Тема 7. Правила прийняття інвестиційних рішень

Мета та послідовність оцінки реальних інвестиційних проектів. Показники оцінки ефективності інвестиційних проектів - термін окупності, рентабельність, ставка внутрішньої дохідності, індекс рентабельності, чиста теперішня вартість проекту. Модифіковані показники ефективності інвестиційних проектів. Критерії

оцінки ефективності та вибору інвестиційних проектів. Математичний взаємозв'язок критеріїв по економічно незалежних інвестиційних проектах. Конфлікт критеріїв вибору при альтернативних проектах: причини виникнення.

Обґрунтування ставки дисконтування в інвестиційних розрахунках при оцінці ефективності інвестиційних проектів. Побудова графіків чистої теперішньої вартості як функції ставки дисконтування. Оцінка чутливості проекту до зміни дисконтної ставки.

Обґрунтування вибору при альтернативних проектах - методи порівняльного (гіпотетичного) проекту при різних масштабах або різній інтенсивності зворотного потоку грошових коштів від інвестицій.

Умови застосування критеріїв оцінки ефективності проектів. Обґрунтування інвестиційних рішень про заміну активів. Основні чинники, що впливають на кількісні показники заміни активів. Методичні підходи до оцінки ефективності інвестиційного проекту по заміні. Вибір нового устаткування при постійному обсязі випуску, при коливаннях обсягу випуску.

Обґрунтування рішення про купівлю або оренду активів. Особливості інвестиційних розрахунків щодо показників ефективності проекту при купівлі або оренді активів.

Особливості обґрунтування інвестиційних рішень в умовах невизначеності. Інформаційне забезпечення інвестиційних розрахунків в умовах невизначеності. Показники індивідуального (одиночного), внутрішньофірмового та ринкового ризиків інвестиційного проекту, алгоритм їх визначення. Критерії оцінки внутрішньофірмового та ринкового ризику інвестиційних проектів.

Методи оцінки індивідуального (одиночного) ризику інвестиційного проекту - аналіз чутливості, аналіз сценаріїв, аналіз дерева рішень, імітаційне моделювання за методом Монте-Карло, їх характеристика та умови застосування.

Методи оцінки внутрішньофірмових ризиків інвестиційного проекту, характеристична лінія, методичні підходи до їх побудови, заходи щодо мінімізації корпоративних ризиків підприємства.

Методи оцінки ринкових ризиків інвестиційних проектів. Модель МОКА, умови її застосування. Методи виміру ринкового ризику проекту - метод чистої гри, метод облікової. Критерії оцінки ризикованості інвестиційного проекту.

Методи врахування ризиків в інвестиційних розрахунках - метод безризикового еквівалента, метод скоригованої на ризик ставки дисконту, їх характеристика, умови застосування

Визначення можливостей профілактики та запобігання окремих видів інвестиційних ризиків, ефективності їх страхування.

Темати рефератів

1. Основні принципи оцінювання ефективності інвестиційних проектів.
2. Основні показники ефективності проекту.
3. Вплив ризику при оцінюванні інвестиційного проекту.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Як визначається оцінка грошей за часом?
2. Якими чинниками визначається ефективність інвестицій?
3. Як розраховується чиста приведена вартість інвестиційного проекту?
4. Як визначається період окупності інвестиційного проекту?
5. Як визначається коефіцієнт співвідношення доходів і витрат?

Тести для самоконтролю

1. До показника ефективності інвестиційного проекту не відноситься:
  - а) індекс доходності;
  - б) індекс рентабельності;
  - в) внутрішня ставка доходності;
  - г) індекс інфляції.

2. Показник ефективності інвестиційного проекту - чистий приведений доход - це:
  - а) відношення середньорічного чистого прибутку і суми витрат на реалізацію проекту;
  - б) різниця між приведеною до дійсної вартості сумою потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і сумою витрат на його реалізацію;
  - в) відношення приведеної до дійсної вартості суми потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і суми витрат на його реалізацію;
  - г) дисконтна ставка, при якій чистий приведений доход у процесі дисконтування буде дорівнювати нулю.

3. Якщо показник інвестиційного проекту - чистий приведений доход - більший нуля, то проект має бути:
  - а) прийнятий для реалізації;
  - б) відкинений;
  - в) остаточно рішення залежить від рівня індексу доходності;
  - г) остаточно рішення залежить від рівня інфляції.

4. Показник ефективності інвестиційного проекту - індекс доходності - це:
  - а) відношення середньорічного чистого прибутку і суми витрат на реалізацію проекту;
  - б) різниця між приведеною до дійсної вартості сумою потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і сумою витрат на його реалізацію;
  - в) дисконтна ставка, при якій чистий приведений доход у процесі дисконтування буде дорівнювати нулю;
  - г) відношення приведеної до дійсної вартості суми потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і суми витрат на його реалізацію.

5. Показник ефективності інвестиційного проекту - індекс рентабельності - це:
- а) різниця між приведеною до дійсної вартості сумою потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і сумою витрат на його реалізацію;
  - б) відношення приведеної до дійсної вартості суми потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і суми витрат на його реалізацію;
  - в) дисконтна ставка, при якій чистий приведений доход у процесі дисконтування буде дорівнювати нулю;
  - г) відношення середньорічного чистого прибутку і суми витрат на реалізацію проекту.
6. Показник ефективності інвестиційного проекту - внутрішня ставка доходності - це:
- а) відношення середньорічного чистого прибутку і суми витрат на реалізацію проекту;
  - б) різниця між приведеною до дійсної вартості сумою потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і сумою витрат на його реалізацію;
  - в) дисконтна ставка, при якій чистий приведений доход у процесі дисконтування буде дорівнювати нулю;
  - г) відношення приведеної до дійсної вартості суми потоку коштів за період експлуатації інвестиційного проекту і суми витрат на його реалізацію.
7. Який з наведених показників ефективності інвестиційного проекту не враховує повністю всю суму чистого потоку коштів:
- а) чистий приведений доход;
  - б) індекс доходності;
  - в) індекс рентабельності;
  - г) період окупності.
8. Який з наведених показників ефективності інвестиційного проекту характеризує у сукупному потоці коштів суму інвестиційного прибутку?
- а) чистий приведений доход;
  - б) індекс доходності;
  - в) період окупності;
  - г) індекс рентабельності.
9. Основними показниками ефективності при відборі інвестиційних проектів є:
- а) чистий приведений доход і внутрішня ставка доходності;
  - б) індекс доходності та індекс рентабельності;
  - в) чистий приведений доход і період окупності;
  - г) індекс рентабельності і період окупності.

Рекомендована література: 1-8,13,27,39.

Тема 8. Формування програми реальних інвестицій підприємства

Поняття програми реальних інвестицій, принципи її формування. Основні етапи формування програми реальних інвестицій. Основні підходи до первинного відбору проектів реального інвестування для включення в програму.

Поняття спряженого планування інвестиційних потреб і фінансових можливостей підприємства. Оптимізація програми реальних інвестицій, етапи здійснення. Методи побудови графіка інвестиційних потреб підприємства. Методи побудови графіка граничної вартості капіталу (фінансових можливостей) підприємства. Причини зміни вартості інвестиційних ресурсів по всіх джерелах залучення. Визначення точки перелому графіка граничної вартості капіталу (фінансових можливостей) підприємства.

Методи визначення точки рівноваги інвестиційних потреб та фінансових можливостей підприємства.

Методичні підходи до формування оптимальної безальтернативної програми реальних інвестицій. Поняття постоптимізації програми реальних інвестицій, порядок її здійснення.

Управління формуванням і реструктуризацією програми реальних інвестицій. Обмеження та основні проблеми, що виникають при управлінні програмами інвестиційних проектів. Особливості управління програмами реальних інвестицій стратегічного плану.

Темі рефератів

1. Поняття програми реальних інвестицій, принципи її формування.
2. Методичні підходи до формування оптимальної безальтернативної програми реальних інвестицій.
3. Управління формуванням і реструктуризацією програми реальних інвестицій.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Розкрийте поняття програми реальних інвестицій, принципи її формування.
2. Опишіть методичні підходи до формування оптимальної безальтернативної програми реальних інвестицій.
3. Розкрити поняття управління формуванням і реструктуризацією програми реальних інвестицій.

Рекомендована література: 1-8, 12,18,35.

Тема 9. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства

Поняття інноваційних інвестицій підприємства, характеристика їх основних форм. Мета та принципи управління інноваційними інвестиціями підприємства, його зв'язок з інноваційною стратегією.

Визначення основних напрямів інноваційної діяльності підприємства, формування потреби в інноваційних інвестиціях підприємства на майбутній період. Порядок вибору об'єктів інноваційного інвестування, методи оцінки їх привабливості. Планування потреби в інвестиційних ресурсах для здійснення інноваційного інвестування. Методи оцінки ефективності окремих проектів інноваційних інвестицій.

Темати рефератів

1. Поняття інноваційних інвестицій підприємства.
2. Методи оцінки ефективності окремих проектів інноваційних інвестицій.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Опишіть поняття інноваційних інвестицій підприємства.
2. Розкрийте порядок відбору об'єктів інноваційного інвестування.
3. Проаналізуйте методи оцінки ефективності окремих проектів інноваційних інвестицій.

Рекомендована література: 1-8, 14,18,40.

Тема 10. Розроблення політики управління фінансовими інвестиціями підприємства

Роль фінансового інвестування в здійсненні фінансово-господарської діяльності підприємства - забезпечення дохідності тимчасово вільного капіталу, накопичення інвестиційних фінансових ресурсів для реалізації проектів реальних інвестицій, здійснення диверсифікації операційної діяльності через отримання контролю над іншим підприємством тощо. Характеристика основних форм фінансових інвестицій підприємства - вкладення капіталу в дохідні види грошових та фондових інструментів, в статутні фонди інших підприємств.

Методичні засади управління фінансовими інвестиціями підприємства. Головна мета та принципи фінансового інвестування. Розроблення політики фінансового інвестування, зміст і порядок розроблення. Дослідження обсягів, тенденцій зміни вкладення капіталу у фінансові інструменти, визначення структури та складу фінансових інвестицій в розрізі окремих фінансових інструментів, оцінка дохідності фінансового інвестування в цілому і по окремих фінансових інструментах, обґрунтування обсягів фінансових інвестицій та джерел їх фінансування на плановий період, їх форм, оцінка інвестиційних якостей обраних фінансових інструментів, формування інвестиційного фінансового портфеля.

Методичні підходи до оцінки інвестиційних якостей фінансових інструментів, ефективності фінансових інвестицій. Моделі оцінки реальної вартості цінних паперів. Характеристика основних інструментів фондового

ринку України, особливості показників і методів оцінки їх інвестиційної якості.

Особливості оцінки інвестиційної якості інших фінансових інструментів.

Темати рефератів

1. Види фінансових інвестицій.
2. Основні фондові ринки світу.
3. Фінансові посередники.
4. Формування портфеля цінних паперів.
5. Оцінювання ефективності портфеля цінних паперів.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Дайте характеристику основним чинникам виробництва ринкової економіки.
2. Як формується попит і пропозиція на капітал?
3. З чого складається ринок капіталу?
4. Дайте характеристику основним властивостям капіталу.
5. Дайте характеристику основним споживачам інвестиційного капіталу.
6. Перелічіть види інвестицій.
7. Що є основою інвестиційної діяльності?
8. Що таке кругообіг інвестицій?
9. Що таке фінансовий капітал? Дайте характеристику його основним властивостям.
10. Перелічіть функції фінансового ринку в сучасній ринковій економіці.

Тести для самоконтролю

1. До ринку фінансових інструментів не входить:
  - а) ринок довгострокових фінансових інструментів;
  - б) ринок короткострокових фінансових інструментів;
  - в) ринок об'єктів інноваційного інвестування;
  - г) ринок грошових інструментів інвестування.
2. Для здійснення фінансових інвестицій характерна така особливість:
  - а) це незалежний вид господарської діяльності для підприємств реального сектору економіки;
  - б) це головна форма реалізації стратегії економічного розвитку підприємств реального сектору економіки;
  - в) фінансові інвестиції забезпечують, як правило, більш високий рівень рентабельності порівняно з реальними інвестиціями;
  - г) фінансові інвестиції забезпечують більш високий рівень інфляційного захисту порівняно з реальними інвестиціями.
3. Фінансові інвестиції підприємства реального сектору здійснюють коли:
  - а) є потреба у придбанні цілісних майнових комплексів;

- б) є потреба у новому будівництві;
- в) є тимчасово вільні грошові активи;
- г) необхідне інноваційне інвестування у нематеріальні активи.

4. Формою здійснення фінансових інвестицій не є:

- а) вкладення капіталу в статутні фонди сумісних підприємств;
- б) вкладення капіталу у доходні види грошових інструментів;
- в) придбання цілісних майнових комплексів;
- г) інвестування у доходні види фондових інструментів.

5. Акція - це:

- а) цінний папір без установленого строку обігу, що засвідчує дольову участь у статутному фонді акціонерного товариства, підтверджує членство в акціонерному товаристві та право на участь в управлінні ним, дає право власникові на одержання частини прибутку у вигляді дивіденду, а також на участь у розподілі майна при ліквідації акціонерного товариства;
- б) цінний папір, що засвідчує внесення її власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість папера в передбачений строк з виплатою фіксованого відсотку (якщо інше не передбачено умовами випуску);
- в) цінні папери на пред'явника, що розміщуються виключно на добровільних засадах серед населення, засвідчують внесення їх власниками грошових коштів до бюджету і дають право на одержання фінансового доходу;
- г) цінний папір, який засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця сплатити після настання строку визначену суму грошей власнику цінного паперу.

6. Облігація -це:

- а) цінний папір без установленого строку обігу, що засвідчує дольову участь у статутному фонді акціонерного товариства, підтверджує членство в акціонерному товаристві та право на участь в управлінні ним, дає право власникові на одержання частини прибутку у вигляді дивіденду, а також на участь у розподілі майна при ліквідації акціонерного товариства;
- б) цінні папери на пред'явника, що розміщуються виключно на добровільних засадах серед населення, засвідчують внесення їх власниками грошових коштів до бюджету і дають право на одержання фінансового доходу;
- в) цінний папір, що засвідчує внесення її власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість папера в передбачений строк з виплатою фіксованого відсотку (якщо інше не передбачено умовами випуску);
- г) цінний папір, який засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця сплатити після настання строку визначену суму грошей власнику цінного паперу.

7. Казначейське зобов'язання - це:

- а) цінний папір без установленого строку обігу, що засвідчує дольову участь у статутному фонді акціонерного товариства, підтверджує членство в акціонерному товаристві та право на участь в управлінні ним, дає право власникові на одержання частини прибутку у вигляді дивіденду, а також на участь у розподілі майна при ліквідації акціонерного товариства;
- б) цінний папір, що засвідчує внесення її власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість папера в передбачений строк з виплатою фіксованого відсотку (якщо інше не передбачено умовами випуску);
- в) цінний папір, який засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця сплатити після настання строку визначену суму грошей власнику цінного паперу;
- г) цінні папери на пред'явника, що розміщуються виключно на добровільних засадах серед населення, засвідчують внесення їх власниками грошових коштів до бюджету і дають право на одержання фінансового доходу.

8. Вексель - це:

- а) цінний папір, який засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця сплатити після настання строку визначену суму грошей власнику цінного паперу;
- б) цінний папір без установленого строку обігу, що засвідчує дольову участь у статутному фонді акціонерного товариства, підтверджує членство в акціонерному товаристві та право на участь в управлінні ним, дає право власникові на одержання частини прибутку у вигляді дивіденду, а також на участь у розподілі майна при ліквідації акціонерного товариства;
- в) цінний папір, що засвідчує внесення її власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість папера в передбачений строк з виплатою фіксованого відсотку (якщо інше не передбачено умовами випуску);
- г) цінні папери на пред'явника, що розміщуються виключно на добровільних засадах серед населення, засвідчують внесення їх власниками грошових коштів до бюджету і дають право на одержання фінансового доходу.

9. Акція - це цінний папір. Це означає, що за цим цінним папером акціонерне товариство:

- а) зобов'язане виплатити дивіденди та повернути гроші, які інвестовані в акціонерне товариство;
- б) несе зобов'язання повернути гроші, які інвестовані в акціонерне товариство, але не зобов'язане виплачувати дивіденди;
- в) не несе зобов'язання повернути гроші, які інвестовані у його діяльність, але дає право власникові на одержання частини прибутку у вигляді дивіденду;
- г) несе зобов'язання виплачувати дивіденди.

10. Облігація - це цінний папір. Це означає, що за цим цінним папером акціонерне товариство:

- а) несе зобов'язання виплачувати власнику фіксований відсоток, але не зобов'язане повернути гроші, які інвестовані діяльність акціонерного товариства;
- б) не несе зобов'язання виплачувати власнику фіксований відсоток, але зобов'язане повернути гроші, які інвестовані в діяльність акціонерного товариства;
- в) несе зобов'язання повернути гроші, які інвестовані в діяльність акціонерного товариства, а також виплачувати фіксований відсоток;
- г) несе зобов'язання виплачувати власнику дивіденди та повернути гроші, які інвестовані в діяльність акціонерного товариства.

11. Для інвестора, який припускає постійно тримати акції, ринкова вартість акції визначається:

- а) номінальною вартістю акції;
- б) номінальною вартістю та доходністю акції;
- в) очікуваною дивідендною доходністю та мінімальною прийнятою доходністю за акціями;
- г) очікуваною дивідендною доходністю.

12. Мінімумально прийнята доходність за акціями визначається формулою $K_s = K_r + (K_d + K_r)b$, в якій:

- а) K_r - середня доходність ринку; K_d - безризикова доходність цінних паперів;
- б) K_r - безризикова доходність цінних паперів; K_d - номінальна доходність акцій;
- в) K_r - безризикова доходність цінних паперів; K_d - середня доходність ринку;
- г) K_r - стартова доходність акції; K_d - середня доходність ринку.

13. Безризиковими цінними паперами визнаються:

- а) корпоративні облігації;
- б) облігації з рейтингом AAA;
- в) облігації з рейтингом А;
- г) казначейські облігації.

Рекомендована література: 1-8,20,26,34.

Тема 11. Управління портфелем фінансових інвестицій підприємства

Цілі та завдання формування портфеля фінансових інвестицій підприємства. Типи портфельів, їх характеристика. Основні положення портфельної теорії. Принципи та послідовність етапів формування портфеля фінансових інвестицій підприємства відповідно до портфельної теорії. Методичні підходи до

формування диверсифікованого портфеля фінансових інвестицій, оптимізація його складу та структури.

Особливості загальної оцінки сформованого портфеля фінансових інвестицій підприємства за критеріями доходності, ризику та ліквідності.

Принципи оперативного управління портфелем фінансових інвестицій. Система основних факторів, що впливають на зниження ефективності фінансових інвестицій. Побудова системи моніторингу ефективності окремих інструментів портфеля фінансових інвестицій. Методологічні засади реконструкції портфеля фінансових інвестицій - основні принципи та правила, припущення, критерії прийняття управлінських рішень. Можливі ефективні та оптимальні портфелі фінансових інвестицій, характеристика методичних підходів до їх формування.

Темати рефератів

1. Цілі та завдання формування портфеля фінансових інвестицій підприємства.
2. Особливості загальної оцінки сформованого портфеля фінансових інвестицій підприємства.
3. Принципи оперативного управління портфелем фінансових інвестицій.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Проаналізуйте типи портфелів цінних паперів.
2. Поясніть особливості загальної оцінки сформованого портфеля фінансових інвестицій.
3. Перечисліть основні принципи та правила реконструкції портфеля фінансових інвестицій.

Тести для самоконтролю

1. Інвестиційний фінансовий портфель доходу формується, виходячи з принципу:
  - а) максималізації темпів приросту капіталу в довгостроковій перспективі незалежно від рівня прибутку в поточному періоді;
  - б) максималізації поточного доходу незалежно від рівня ризику;
  - в) максималізації рівня прибутку в поточному періоді незалежно від темпів приросту капіталу в довгостроковій перспективі;
  - г) середньоринкових рівнів ризику та доходності.
2. Інвестиційний фінансовий портфель росту формується, виходячи з принципу:
  - а) максималізації рівня прибутку в поточному періоді незалежно від темпів приросту капіталу в довгостроковій перспективі;
  - б) максималізації темпів приросту капіталу в довгостроковій перспективі незалежно від рівня прибутку в поточному періоді;
  - в) максималізації поточного доходу незалежно від рівня ризику;
  - г) середньоринкових рівнів ризику та доходності.

3. Агресивний інвестиційний фінансовий портфель формується, виходячи з принципу:
  - а) максималізації рівня прибутку в поточному періоді незалежно від темпів приросту капіталу в довгостроковій перспективі;
  - б) максималізації темпів приросту капіталу в довгостроковій перспективі незалежно від рівня прибутку в поточному періоді;
  - в) максималізації поточного доходу незалежно від рівня ризику;
  - г) середньоринкових рівнів ризику та доходності.

4. Помірний інвестиційний фінансовий портфель формується, виходячи з принципу:
  - а) максималізації рівня прибутку в поточному періоді незалежно від темпів приросту капіталу в довгостроковій перспективі;
  - б) максималізації темпів приросту капіталу в довгостроковій перспективі незалежно від рівня прибутку в поточному періоді;
  - в) максималізації поточного доходу незалежно від рівня ризику;
  - г) середньоринкових рівнів ризику та доходності.

5. Ринки фінансових активів:
  - а) здійснюють операції з акціями, облігаціями, векселями та іншими фінансовими інструментами;
  - б) це ринки короткострокових високоліквідних та низькоризикових дольових цінних паперів;
  - в) це ринки середньострокової, довгострокової заборгованості та корпоративних акцій;
  - г) це ринки боргових інструментів, які зв'язані з позиками на житлову та промислову нерухомість, а також на сільськогосподарські угіддя.

6. Грошові ринки:
  - а) здійснюють операції з акціями, облігаціями, векселями та іншими фінансовими інструментами;
  - б) це ринки короткострокових високоліквідних та низькоризикових дольових цінних паперів;
  - в) це ринки середньострокової, довгострокової заборгованості та корпоративних акцій;
  - г) це ринки боргових інструментів, які зв'язані з позиками на житлову та промислову нерухомість, а також на сільськогосподарські угіддя.

7. Фондові ринки:
  - а) це ринки, на яких корпорації залучають новий капітал шляхом емісії нових цінних паперів;
  - б) це ринки короткострокових високоліквідних та низькоризикових дольових цінних паперів;

- в) це ринки середньострокової, довгострокової заборгованості та корпоративних акцій;
- г) це ринки боргових інструментів, які зв'язані з позиками на житлову та промислову нерухомість, а також на сільськогосподарські угіддя.

8. Ринки іпотечних боргових паперів:

- а) здійснюють операції з акціями, облігаціями, векселями та іншими фінансовими інструментами;
- б) це ринки короткострокових високоліквідних та низькоризикових дольових цінних паперів;
- в) це ринки середньострокової, довгострокової заборгованості та корпоративних акцій;
- г) це ринки боргових інструментів, які зв'язані з позиками на житлову та промислову нерухомість, а також на сільськогосподарські угіддя.

9. Емітент залучає прямі інвестиції, коли:

- а) продає свої акції або облігації інвестиційному банку, який, в свою чергу, перепродає їх інвесторам;
- б) посередник одержує гроші від інвесторів в обмін на цінні папери посередника;
- в) продає свої акції або облігації безпосередньо юридичним та фізичним особам та не використовує будь-які фінансові структури;
- г) купівля-продаж акцій або облігацій здійснюється без використання послуг посередника - фондової біржі.

10. Емітент залучає опосередковані інвестиції андеррайтера, коли:

- а) продає свої акції або облігації безпосередньо юридичним та фізичним особам та не використовує будь-які фінансові структури;
- б) посередник одержує гроші від інвесторів в обмін на цінні папери посередника;
- в) продає свої акції або облігації інвестиційному банку, який, в свою чергу, перепродає їх інвесторам;
- г) купівля-продаж акцій або облігацій здійснюється з використанням послуг посередника - фондової біржі.

11. Емітент залучає опосередковані інвестиції через фінансових посередників, коли:

- а) посередник одержує гроші від інвесторів в обмін на цінні папери посередника;
- б) продає свої акції або облігації безпосередньо юридичним та фізичним особам та не використовує будь-які фінансові структури;
- в) продає свої акції або облігації інвестиційному банку, який, в свою чергу, перепродає їх інвесторам;
- г) купівля-продаж акцій або облігацій здійснюється з використанням послуг

посередника - фондової біржі.

Рекомендована література: 1-8,23,34,40.

3. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ПО КУРСУ

1. Поняття інвестиції та її визначення.
2. Поняття інвестиційної діяльності, суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності.
3. Особливості інвестиційної діяльності підприємства.
4. Класифікація інвестицій.
5. Класифікація інвесторів.
6. Грошове-кредитне державне регулювання інвестиційної діяльності.
7. Важелі державного регулювання інвестиційної діяльності.
8. Некономічні та економічні мотиви інвестиційної поведінки підприємства у ринкових умовах.
9. Мотивація накопичення власних інвестиційних ресурсів як модель інвестиційної поведінки підприємства.
10. Мотивація використання накопиченого капіталу в інвестиційному процесі як модель інвестиційної поведінки підприємства.
11. Мотивація альтернативного здійснення реальних чи фінансових інвестицій як модель інвестиційної поведінки підприємства.
12. Мотивація здійснення внутрішніх та зовнішніх інвестицій як модель інвестиційної поведінки підприємства.
13. Мотивація альтернативного здійснення інвестицій на вітчизняному та закордонному ринках як модель інвестиційної поведінки підприємства.
14. Сутність інвестиційного менеджменту.
15. Основні концепції та моделі інвестиційного менеджменту.
16. Основні принципи інвестиційного менеджменту.
17. Мета інвестиційного менеджменту та шляхи її досягнення.
18. Завдання, які розв'язуються інвестиційним менеджментом.
19. Група функцій інвестиційного менеджменту як керуючої системи.
20. Група функцій інвестиційного менеджменту як спеціальної області управління.
21. Механізм інвестиційного менеджменту.
22. Система організаційного забезпечення інвестиційного менеджменту.
23. Система інформаційного забезпечення інвестиційного менеджменту, зовнішні та внутрішні користувачі інформаційної системи.
24. Показники інформаційного забезпечення інвестиційного менеджменту, які формуються із зовнішніх джерел.
25. Показники інформаційного забезпечення інвестиційного менеджменту, які формуються із внутрішніх джерел.
26. Класифікація методів інвестиційного аналізу.
27. Горизонтальний інвестиційний аналіз.
28. Вертикальний інвестиційний аналіз.
29. Порівняльний інвестиційний аналіз.

30. Стисла характеристика груп фінансових коефіцієнтів.
31. Характеристика коефіцієнтів ліквідності.
32. Характеристика коефіцієнтів оборотності.
33. Характеристика коефіцієнтів управління заборгованістю.
34. Характеристика коефіцієнтів рентабельності.
35. Стисла характеристика видів інвестиційного планування.
36. Перспективне інвестиційне планування .
37. Поточне інвестиційне планування.
38. Оперативне інвестиційне планування.
39. Поняття внутрішнього інвестиційного контролю.
40. Функції внутрішнього інвестиційного контролю.
41. Принципи внутрішнього інвестиційного контролю.
42. Стисла характеристика концепції вартості грошей у часі.
43. Функція складного та простого відсотка.
44. Функція дисконтування.
45. Функція поточної вартості ануїтету.
46. Функція періодичного внеску на погашення кредиту.
47. Функція періодичного внеску на накопичення фонду.
48. Концепція і методичний інструментарій обліку фактору інфляції.
49. Поняття темпу та індексу інфляції.
50. Концепція і методичний інструментарій обліку фактору ризику.
51. Оцінка рівню інвестиційного ризику.
52. Розрахунок необхідного рівню доходності інвестиційних операцій з обліком фактору ризику.
53. Концепція і методичний інструментарій обліку фактору ліквідності.
54. Сутність інвестиційної стратегії підприємства.
55. Види інвестиційних стратегій підприємства.
56. Особливості здійснення реальних інвестицій.
57. Форми здійснення реальних інвестицій.
58. Структура інвестиційного проекту.
59. Структура передінвестиційної фази проекту.
60. Структура техніко-економічного обґрунтування інвестиційного проекту.
61. Показники оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів.
62. Чистий приведений доход, як показник ефективності інвестиційних проектів.
63. Індекс доходності, як показник ефективності інвестиційних проектів.
64. Індекс рентабельності, як показник ефективності інвестиційних проектів.
65. Період окупності, як показник ефективності інвестиційних проектів.
66. Внутрішня ставка доходності, як показник ефективності інвестиційних проектів.
67. Форми виходу проекту з інвестиційної програми підприємства.
68. Поняття дисконтної ставки (норми доходу).

69. Особливості здійснення фінансових інвестицій.
70. Форми здійснення фінансових інвестицій підприємства.
71. Види цінних паперів.
72. Типи акцій та їх рейтинги.
73. Права і привілеї власників простих акцій.
74. Оцінка простих акцій.
75. Типи облігацій та їх характеристика.
76. Оцінка облігацій та їх рейтинги.
77. Поняття портфеля фінансових інвестицій.
78. Класифікація портфеля фінансових інвестицій.
79. Сучасна портфельна теорія.
80. Управління реструктуризацією портфеля фінансових інвестицій.
81. Фінансові ринки.
82. Фінансові інститути.
83. Фондова біржа.
84. Класифікація ризиків.
85. Оцінка ризику.
86. Управління інвестиційними ризиками.
87. Правила прийняття рішень в ризик-менеджменті.
88. Стисла характеристика джерел формування інвестиційних ресурсів.
89. Система традиційного фінансування інвестиційних проектів.
90. Система проектного фінансування.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ПІДСУМКОВОМУ КОНТРОЛІ

Контроль знань по дисципліні «Інвестиційний менеджмент» складається з двох блоків планових заходів:

1. поточний контроль знань студентів;
2. підсумковий контроль знань студентів.

Порядок оцінювання знань студентів

за результатами вивчення дисципліни

№ з/	Форма оцінювання знань	Кількість балів	Результат
1	Оцінювання поточної роботи в семестрі, в т. ч. :	від 0 до 40 балів в т. ч.:	
1.1	Виконання обов'язкових завдань: 1) систематичність та активність роботи протягом семестру 2) виконання завдань для самостійного опрацювання	до 20 балів, з них: 1) до 10 балів 2) до 10 балів	
1.2	Проходження модульного контролю знань	до 20 балів	
2	Оцінювання письмової екзаменаційної роботи	від 0 до 60 балів	проходження підсумкового контролю знань по дисципліні і одержання підсумкової оцінки

Бали за результатами поточного контролю в сумі та по доданках, а також за результатами оцінювання письмової екзаменаційної роботи виставляються числом, кратним «5».

Загальна підсумкова оцінка (в балах) складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на іспит. На іспиті студент повинен набрати не менше 30 балів.

Підсумковий контроль знань по даній дисципліні проводиться у формі письмового іспиту за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає 3 питання.

Відповідь на кожне питання білета оцінюється окремо з диференціацією в 20, 10, 0 балів.

Відповідь на кожне з питань білета оцінюється в:

20 балів — якщо:

- відповідь студента містить повне, розгорнуте, правильне та истаноане викладення матеріалу;
- виявляє при цьому високі знання студентом усієї програми навчальної дисципліни, його вміння користуватися різноманітними методами наукового аналізу суспільних і правових явищ, виявляти їх характерні риси та особливості;

- відображає чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання відповідних тлумачень;
- свідчить про знання назв і змісту передбачених програмою нормативно-правових актів (для найважливіших — необхідно знати рік їх прийняття);
- містить аналіз змістовного матеріалу, порівняння різних поглядів на дану проблему, самостійні висновки студента, формулювання та аргументацію його точки зору;
- містить, поряд із теоретичним матеріалом, фактичні дані (статистичні, результати судової практики і т. ін.), їх оцінку та порівняння; логічно і граматично правильно викладена;

10 балів — якщо студент дав відповідь на поставлене запитання, однак вона має хоча б один з таких недоліків:

- є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
- є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів, нечіткі характеристики відповідних явищ;
- не є аргументованою: не містить посилань на нормативно-правові акти (у разі необхідності), інші джерела, аналізу відповідних теорій, концепцій, наукових течій і т. ін.; недостатньо використано дані юридичної практики, інший фактичний і статистичний матеріал;
- свідчить про наявність прогалин у знаннях студента;
- викладена з порушенням логіки подання матеріалу, містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок та виправлень;

0 балів — якщо студент не відповів на поставлене запитання, або відповідь є неправильною, не розкриває сутності питання, або допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань у студента або їх безсистемність та поверховість, не вміння сформулювати думку та викласти її, незнання основних положень навчальної дисципліни.

Результат письмового іспиту складається з суми балів, одержаних за всі питання. В разі, коли відповіді студента оцінені менше ніж у 30 балів, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту (тобто 0 балів).

Загальне підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється з урахуванням результатів оцінювання поточної роботи в семестрі (в діапазоні від 0 до 40 балів) та результатів письмового іспиту (не менше 30 і не більше 60 балів) за 100-бальною системою з подальшим переведенням в традиційну систему за 4-бальною шкалою та шкалою ECTS для фіксації оцінки в нормативних документах.

Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
85—100	5 (відмінно)	A
80	4 (добре)	B
65—75		C
60	3 (задовільно)	D
50—55		E
30—45	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання	PX
0—25	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним	P

Для реєстрації оцінки за шкалою ECTS в екзаменаційних відомостях вводиться спеціальна графа «Оцінка за шкалою ECTS»

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Бочаров В.В. Инвестиции: Учебник для вузов / В.В. Бочаров; 2 издание. – СПб.: Питер 2009. — 384с.

2. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент: підручник / І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2003. – 398 с.
3. Гриньова В.М. Інвестування: підручник / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. – К.: Знання, 2008. – 458 с.
4. Денисенко М. П. Основи інвестиційної діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Алерта, 2003.
5. Інвестування : [підруч.] / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, О.П. Коюда. – К.: Знання, 2008. – 452 с.
6. Коваленко Ю.М. Інвестиційний аналіз: підруч. / Ю.М. Коваленко, А.А. Пересада, С.В. Онікієнко. – К.: КНЕУ, 2003. – 485 с.
7. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. [для студ. вищ. навн. закл.] / Т. В. Майорова. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 472 с.
8. Федоренко В.Г., Гойко А.Ф. Інвестознавство: Підручник – К.: МАУП, 2000. – 408 с.

Додаткова література

9. Бланк И.А. Управление инвестициями предприятия. К.: Ника-Центр, Эльга-Н, 2003. - 480 с.
10. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учебн. курс. - 2-е изд., перераб. и доп. К.: Ника-Центр; Эльга-Н, 2006. - 552 с.
11. Борщ Л.М. Інвестування: теорія і практика: навч. посіб. / Л.М. Борщ, С.В. Герасимова; 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 685 с.
12. Боярко І. М. Інвестиційний аналіз: Навч. посіб. / І. М. Боярко, Л. Л. Гриценко — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 400 с.
13. Виленский П.Л., Лившиц В.Н., Смоляк С.А. Оценка эффективности инвестиционных проектов. Теория и практика : Учебное пособие 4-издание, переработанное и дополненное. - М: "Дело", 2008. - 888 с.
14. Вовчак О.Д. Інвестування: навч. посіб. / О. Д. Вовчак. – Львів: Новий Світ. – 2007. – 544 с.
15. Гончаренко Л.П. Инвестиционный менеджмент [Текст]: учебное пособие / Гончаренко Л.П.— М.: КНОРУС, 2005 – 256с.– С. 27-29.
16. Грідасов В.М., Кравченко С.В., Ісаєва О.Є. Інвестування: Навчальний посібник. –К.: ЦУЛ, 2004.
17. Гуторов О. І. Інвестування: [навч. посіб.] / О. І. Гуторов / Харк. Нац. агр. ун-т. – Х. 2003. – 293 с.
18. Данилишин Б. М. Інвестиційна політика в Україні / Б. М. Данилишин, М. Х. Корецький, О. І. Дацій / НАН України; Рада по вивченню продуктивних сил України. – Донецьк : Юго-Восток, 2006. – 290с.
19. Дука, А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування. [Текст] : навч. посіб. / А.П. Дука. — К. : Каравела, 2007. – 424 с
20. Иванов Г.И. Инвестиции: сущность, виды, механизмы функционирования. –Ростов н/д, 2002
21. Игонина Л.А. Инвестиции: Учеб. пособие / Под ред. В.А. Слепова. – М.: Юристь, 2002.

22. Игошин Н.В. Инвестиции: организация, управление и финансирование/ Н.В. Игошин – М.: Финансы. ЮНИТИ, 2004. – 438 с.
23. Есипов В. Е., др. Коммерческая оценка инвестиций / В. Е. Есипов, Г. А. Маховикова, Т. Г. Касьяненко, С. К. Мирзажанов. - М.: КноРус, 2011. - 704 с.
24. Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П. Основи інвестиційного менеджменту: навч. посіб. К.: Кондор, 2008. - 340 с.
25. Кравцова Л.В. Конспект лекцій з дисципліни "Інвестування". Галузь знань 0305 "Економіка і підприємництво". Напрями підготовки: 6.030508 "Фінанси і кредит", 6.030509 "Облік і аудит" (усіх форм навчання). – Донецьк: ДонІЕК, 2008. – 100 с.
26. Костюкевич Р.М. Інвестиційний менеджмент. Навчальний посібник / Р.М. Костюкевич. – Рівне: НУВГП, 2011. – 270 с.
27. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2004.
28. Мальцева Ю.Н. Инвестиции. Конспект лекций. [для студ. экономич. вузов и колледжей] / Ю.Н. Мальцева. – М.: ЭКСМО, 2008. — 160 с.
29. Мойсеєнко І.П. Інвестування: Навч. посіб. / І.П. Мойсеєнко— К.: Знання, 2006. — 490 с.
30. Музиченко А. С. Інвестиційна діяльність в Україні : навч. посібник / А. С. Музиченко. – К. : Кондор, 2005. – 406 с.
31. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом: посібник / А.А. Пересада. – К.: Лібра, 2002. – 472 с.
32. Підхомний О.М. Управління інвестиційними процесами на фінансових ринках: [Текст] навч. посібник / О.М. Підхомний. – К : Кондор, 2003. – 184 с.
33. Погасій С. О. Інвестиційний менеджмент (в прикладах і завданнях): [Текст] навч. посібник / С. О. Погасій, О. В. Познякова, Ю. В. Краснокутська; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 337 с.
34. Польшаков В.І. Інвестиційний менеджмент / Польшаков В.І., Ткаленко Н.В.: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 172 с.
35. Ример М. И, Касатов А. Д., Матиенко Н. Н. - Экономическая оценка инвестиций 2-е изд. - СПб.: Питер, 2008. — 480 с.
36. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування: міжнародний аспект: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 272 с.
37. Федоренко В.Г. Шляхи підвищення ефективності інвестицій в Україні [Текст] / В.Г. Федоренко – К. : Науковий світ, 2003. - 724 с.
38. Черваньов Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств: навч. посіб. / Д.М. Черваньов. – К.: Знання-Прес, 2003. – 622 с.
39. Череп А.В. Инвестознaвство. – К.: Кондор, 2006. – 398 с.
40. Чорна М. В. Формування ефективної інвестиційної політики підприємства : монографія / М. В. Чорна, С. В. Глухова. – Х. : ФОП Шейніна О.В., 2010. – 210 с.

- 41.Щукін Б. М. Інвестування: Курс лекцій. [Текст] / Б.М. Щукін — К.: МАУП, 2004. — 216 с. 19 с
- 42.Янковский К. П. Инвестиции: ./ Янковский К. П. С.Пб.: Питер, 2008. - 368 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка

1. Методичні вказівки для самостійного вивчення кожної теми

2. Навчально-тематичний план самостійного вивчення дисципліни
3. Контрольні питання по курсу.
4. Критерії оцінювання знань студентів при підсумковому контролі.
5. Список рекомендованої літератури.